

ANALIZA POSLOVANJA ZA 2023. GODINU

1. Uvodni dio

Preduzeće za proizvodnju alata i mašinskih pribora Swisslion Industrija alata a.d. Trebinje osnovano je 1951. godine. Tokom svoje istorije, Društvo je prošlo kroz nekoliko promjena u obliku organizovanja. Bilo je duštveno, a zatim državno preduzeće.

Na dan 27.01.2007. godine, a na osnovu Ugovora o kupoprodaji potpisanog između Koncerna Swisslion-Takovo d.o.o., Beograd i Direkcije za privatizaciju (zvanični zastupnik državnog kapitala u preduzećima), državni kapital (svih 7 preduzeća) je otkupljen od strane Koncerna Swisslion-Takovo doo Beograd.

Swisslion Industrija alata A.D. Trebinje posluje kao Akcionarsko društvo od 01.05.2007. godine. Osnovna djelatnost Preduzeća je proizvodnja različitih vrsta alata.

Swisslion IAT prodaje svoje proizvode po čitavom svijetu, više od 90% realizacije je inostrano tržište. Svjetska ekonomska kriza i recesija je drastično usporila rast prodaje. Konkurencija je neloyalna, jer iza ponuđača stoje jake države sa stimulacijama i raznim olakšicama kojima se daju kako bi opstali na tržištu, uz čiju podršku ponuđači idu sa damping cijenama. Nažalost, nemamo te mogućnosti ni na domaćem, ni na svjetskom tržištu. Takođe, kriza u Ukrajini se odrazila i na naše poslove na nekim tržištima. Borba koju vodimo za svaku marku je iscrpljujuća, ali s obzirom da imamo stabilne zaključene ugovore, sigurne dobavljače za repromaterijal koji uvozimo (nema proizvodnje u BiH), uspijevamo servisirati naše kupce na zadovoljavajući način.

Bitno je naglasiti da SWISSLION INDUSTRIJA ALATA a.d. Trebinje redovno izmiruje poreske obaveze od 01.01.2012. godine i da je cjelokupan dug poreskih obaveza izmiren u januaru 2023.godine. Sa ovom uplatom svim radnicima Swisslion IAT je povezan staž. Obaveze za poreze i doprinose na dan 31.12.2023. godine, odnose se samo za tekući mjesec. Izmiren je kompletan dug doprinosa prema Poreskoj Upravi. Naime, većinski vlasnik SWISSLION GROUP Novi Sad- Rodoljub Drašković je po osnovu Ugovora o preuzimanju duga, sklopljenog 25.01.2023.god., u cjelosti izmirio navedene obaveze, u iznosu od 6.907.793,99 KM. Istovremeno je skinuta hipoteka na imovinu IAT-a, koja je bila uknjižena na kompletnoj imovini Preduzeća u korist Poreske Uprave, po osnovu duga za poreze i doprinose.

Tekuće obaveze redovno izmirujemo, ali od ovog prihoda nemamo prostora za ulaganje i modernizaciju opreme, kao i uopšte poboljšanje uslova rada.

U analizi poslovanja u 2023. godini, akcenat će biti na prihodima i rashodima iz redovnog poslovanja u odnosu na postavljeni Biznis plan i rezultate poslovanja za isti period 2022. godine.

2. Uporedni pokazatelji 2023. u odnosu na Biznis plan i rezultate poslovanja za isti period 2022. godine.

Ukupni prihodi poslovanja u 2023. godini ostvareni su u odnosu na 2022. manji za 10% , a u odnosu na plan manje za 11%.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostvareni su na nivou 85,13% od planiranog i 87,23 % u odnosu na isti period prošle godine. U strukturi ovih prihoda 95.10% učestvuje prodaja na inostranom tržištu, a samo 4,90% na domaćem (BiH). Ovo ističemo samo zato jer su cijene ovih proizvoda na domaćem tržištu veće nego na inostranom tržištu. Obim prodaje je mali, tako da se ovi efekti ne osjećaju na ostvarenom prihodu. Jedan od razloga ovako male prodaje na domaćem tržištu je i liberalizovani uvoz alata iz svijeta i realan pad industrijske proizvodnje u RS.

Rashodi poslovanja ostvareni su manji za 7,38% od planiranih, a 9,54% od ostvarenih u 2022. godini. U strukturi ovih rashoda najveće učešće imaju troškovi materijala za izradu 32,02%, dok troškovi zarada, naknada i ostalih ličnih primanja u ukupnim rashodima učestvuju 44,80%.

Troškovi zarada, naknada i ostalih ličnih primanja imali su pad u odnosu na 2022. godinu za 3,02%. Planirano učešće bruto primanja u ukupnom prihodu je 37,47%, a ostvareno 45,03%. Nominalno iskazane bruto zarade i naknade manje su za 172.982,00 KM u odnosu na 2022. godinu.

Troškovi energenata su veći 22,40% u odnosu na prethodnu godinu, a to je posljedica većih cijena električne energije, pa su sami troškovi električne energije veći za 28,27% u odnosu na 2022. godinu. Učešće energenata u ukupnom prihodu je 5,98%.

Učešće amortizacije u ukupnom prihodu je 4,64% dok je u 2022. godini iznosilo 4,85%, a planom je predviđeno 4,06 %. Finansijski rashodi u ovom periodu su manji za 28,54% u odnosu na 2022. godinu.

Ostvarena je gubitak u iznosu od 60.843,00 KM, dok je u prethodnoj godini evidentiran gubitak od 35.096,00 KM.

3 . Pokazatelji kretanja proizvodnje

Pokazatelji produktivnosti:

Broj komada po zaposlenom	Vrijednost proizvodnje po zaposlenom
2023. $3.743.175/151= 24.789$	$8,681.403/151 =57.492$
2022. $4.513.436/166= 27.189$	$9.647.074/166= 58.114$
Biznis plan $5.765.220 /151= 38.180$	$12.852.000/151=85.112$

***Napomena: Prilikom proračuna pokazatelja produktivnosti uzet je broj proizvodnih radnika, dok je kod pokazatelja ekonomičnosti prosječan broj ukupno zaposlenih za posmatrane godine.

Pokazatelji ekonomičnosti:

Ukupni rashodi redovne djelatnosti po zaposlenom	Odnos poslovnih prihoda i rashoda
2023. $11.843.080/318= 37.242$	1,02
2022. $12.986.850/353=36.790$	1,02
Biznis plan $12.648.008/318=39.773$	1,11

Ovo bi bio kratak osvrt na poslovanje u 2023. godini, a s obzirom da su svi detaljni pregledi dati u Notama i Finansijskim izvještajima koji su objavljeni na sajtu, smatramo da nije potrebno u ovoj analizi to isto ponovo prezentovati.

Finansije SL IAT